

ΑΣΚΗΣΕΙΣ (3^ο Φυλλάδιο)

1. Για δέσμιες καταστάσεις ναδειχθεί ότι:

α. Η μέση τιμή της ορμής είναι μηδέν.

β. Ισχύει το θεώρημα virial

$$2 \langle T \rangle = \langle \vec{r} \cdot \vec{\nabla} V(\vec{r}) \rangle$$

όπου $\hat{T} = \vec{p}^2 / (2m)$.

γ. Για σωματίο μάζας m το οποίο κινείται σε μία διάσταση σε δυναμικό $V(x) = \lambda x^{2n}$ ναδειχθεί ότι

$$\langle T \rangle = n \langle V \rangle, \quad \langle E \rangle = \frac{n+1}{n} \langle T \rangle = (n+1) \langle V \rangle.$$

2. Να ευρεθεί το κάτω φράγμα στην μέση τιμή της ενέργειας το οποίο προκύπτει από την σχέση αβεβαιότητας θέσης-ορμής για σωματίο μάζας m το οποίο κινείται:

α. Σε πηγάδι απείρου βάθους και εύρους L .

β. Σε δυναμικό αρμονικού ταλαντωτού $V(x) = m\omega^2 x^2 / 2$.

γ. Στο δυναμικό του αρμονικού ταλαντωτού ναδειχθεί ότι το κάτω φράγμα της ενέργειας μπορεί να επιτευχθεί από κυματικές συναρτήσεις οι οποίες έχουν ελάχιστο γινόμενο αβεβαιότητας θέσης-ορμής ($\hbar/2$).

3. α. Να ευρεθεί η κυματική συνάρτηση στην οποία το γινόμενο των αβεβαιοτήτων θέσης-ορμής καθίσταται ελάχιστο.

β. Με βάση το ανωτέρω ερώτημα να ευρεθεί η βασική στάθμη του αρμονικού ταλαντωτού.

4. Στις ιδιοκαταστάσεις του πηγαδιού απείρου βάθους να υπολογισθούν η μέσες τιμές και οι διασπορές της θέσης και της ορμής. Να επιβεβαιωθεί η σχέση αβεβαιότητας.

5. Στην δέσμια κατάσταση του δυναμικού $V(x) = -\lambda\delta(x)$, ($\lambda > 0$) να υπολογισθούν η μέσες τιμές και οι διασπορές της θέσης και της ορμής. Να επιβεβαιωθεί η σχέση αβεβαιότητας.

6. α. Να ευρεθούν οι δέσμιες καταστάσεις σωματίου μάζας το οποίο κινείται στο δυναμικό

$$-\lambda (\delta(x-a) + \delta(x+a)) \quad \lambda > 0.$$

β. Να ευρεθούν οι δέσμιες καταστάσεις, εάν υπάρχουν, σωματίου μάζας το οποίο κινείται στο δυναμικό

$$V(x) = \begin{cases} \infty, & x < 0, \\ -\lambda\delta(x-a), & x > 0, \lambda, a > 0. \end{cases}$$

7. Σωματίο κινείται στο δυναμικό

$$V(x) = \begin{cases} \infty, & |x| > L, \\ \lambda\delta(x), & |x| < L, \lambda > 0. \end{cases}$$

α. Να ευρεθούν οι ιδιοκαταστάσεις της ενέργειας. Να συγκριθούν με τις αντίστοιχες του πηγαδιού απείρου βάθους.

β. Να συζητηθεί το κατάλληλο όριο στο οποίο η μόνη δέσμια κατάσταση που παραμένει είναι αυτή του δυναμικού $\lambda\delta(x)$.

8. Σωματίο μάζας το οποίο κινείται σε πηγάδι απείρου βάθους περιγράφεται την χρονική στιγμή από την κυματική συνάρτηση

$$\psi(x, 0) = e^{i\varphi_1} \cos \theta \psi_1(x) + e^{i\varphi_2} \sin \theta \psi_2(x)$$

όπου ψ_1, ψ_2 , οι δύο πρώτες ιδιοσυναρτήσεις και $\varphi_1, \varphi_2, \theta$, πραγματικές σταθερές.

α. Να ευρεθεί η $\psi(x, t)$, για $t > 0$. Να ευρεθούν οι μέσες τιμές της θέσης και της ορμής ως συναρτήσεις του χρόνου. Να επιβεβαιωθεί το θεώρημα Ehrenfest.

β. Να απαντηθούν τα αυτά ερωτήματα εάν οι ψ_1, ψ_2 , είναι ιδιοσυναρτήσεις δεσμών καταστάσεων τυχαίου δυναμικού.

9. Σωματίο το οποίο κινείται σε δυναμικό αρμονικού ταλαντωτού, την χρονική στιγμή $t = 0$ έχει μέση τιμή της θέσης και της ορμής, x_0 και p_0 αντίστοιχα. Να ευρεθούν οι μέσες τιμές της θέσης και της ορμής ως συναρτήσεις του χρόνου.

10. Σωματίο μάζας το οποίο κινείται σε πηγάδι απείρου βάθους περιγράφεται την χρονική στιγμή από την κυματική συνάρτηση

$$\psi(x, 0) = \frac{1+i}{2} \psi_1(x) + \frac{1-i}{2} \psi_2(x)$$

όπου ψ_1, ψ_2 , οι δύο πρώτες ιδιοσυναρτήσεις.

α. Να ευρεθεί η $\psi(x, t)$, για $t > 0$. Να ευρεθούν η μέση τιμή και η διασπορά της της θέσης ως συναρτήσεις του χρόνου. Να επιβεβαιωθεί η σχέση αβεβαιότητας ενέργειας-χρόνου.

β. Να απαντηθούν τα αυτά ερωτήματα εάν οι ψ_1, ψ_2 , είναι ιδιοσυναρτήσεις δεσμών καταστάσεων τυχαίου δυναμικού.